

ganske vist under den Form, som er anført her, at Vidnet kysser Bibelen, men det kommer jo ikke an paa Formen. Det antages, at der ligger et edeligt Løfte deri, at Vidnet, naar det fremtræder som saadant, kysser Bibelen. Jeg vil derfor meget henstille til det høje Tings Overvejelse, om det ikke vil være rigtigt paa dette Punkt at vende tilbage til den Tilstand, vi her i Landet have haft fra Christian den 5te og indtil 1833. Jeg skal indrømme, at der kan være Opfattelser, der tale derimod, men jeg føler mig forvisset om, at det store Gode derved vil naas, at vi ville komme afsted med langt færre falske Eder end de, som nu gaa i Svang imellem os. For øvrigt er dette et Spørgsmaal, som — hvor stor Vægt jeg end lægger derpaa. — dog ikke er af den Beskaffenhed, at jeg, hvis det høje Tings Afstemning gaar mig imod, ikke fuldt ud skulde kunne slutte mig til at blive ved det nu bestaaende.

Jeg skal derefter saa kort som muligt gennemgaa de andre Ændringsforslag, som findes dels i Udvalgets Betænkning og dels uden for denne. Det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for Odense (Nanke) under Nr. 37, er et Forslag, hvis Afgørelse jeg ganske skal henstille til det høje Ting. — Forslagene under Nr. 38 og 39 kan jeg tiltræde. Jeg finder, at det er rigtigt, at Sagførerfuldmægtige kunne faa Adgang til at procedere i Domssager for Underretten. Disse Sager ere — det kan ikke nytte at paastaa det — ikke af den Udstrækning og Betydning som de Sager, der komme for Landsret eller Højesteret, og jeg tror, at det vil være heldigt, at Sagførerfuldmægtige faa Adgang til at erhverve sig Øvelse i at procedere mundtlig. — Nr. 40, 41 og 42 ere blot Rettelser. Nr. 43, stillet af et Mindretal, er et Forslag, som jeg ganske skal henstille til det høje Tings Overvejelse. Det forekommer mig, at selve Lovforslaget paa dette Punkt er fuldkomment tilstrækkeligt under almindelige Forhold. Men paa den anden Side kan jeg ikke skjule for mig selv, at der findes og jævnlig forekommer Tilfælde, hvor det maaske kunde være uheldigt, at man havde Lovforslagets skarpe Bestemmelse. Det Forhold indtræder jo dog jævnlig, at en Mand mener at have en eller anden Rettighed, som han kan gøre gældende, men at han uden at være i det Tilfælde, at han kan faa fri Proces, uden egentlig at være fattig, dog mener, at Risikoen ved at afholde Procesudgifterne for ham er for stor i Forhold til den Chance,

der er, for at han kan vinde Sagen. I saa Fald sker det for Tiden, at han henvender sig til en Sagfører, som, hvis han nærer Tro til, at Sagen kan vindes, gaar ind paa ikke at tage noget Honorar, hvis Sagen ikke vindes, men derimod at tage et ret betydeligt Honorar, hvis den vindes. Det forekommer mig ikke, at der er noget umoralsk i en saadan Ordning, thi den vil dog kun komme til Anvendelse i det Tilfælde, hvor man ved at forbyde en saadan Ordning vilde udelukke den paagældende fra at faa en Lejlighed til at faa sin Ret prøvet. Det behøver ikke en Gang at være angaaende Forhold, som skulle afgøres her i Landet. Det kan f. Eks. tænkes, at den rige Onkel i Amerika er død, og at der bliver Spørgsmaal om at skaffe Arven herover, men at de paagældende Arvinger mene, at det ikke vil kunne nytte dem noget at henvende sig til den paagældende danske Konsul paa det vedkommende Sted. Maaske kan han ikke en Gang forstaa dansk, saa at han ikke kan korrespondere med dem. De maa da have en Sagfører til at tage sig af Sagen. Men de have maaske ikke Raad til at antage en Sagfører, uanset at de egentlig ikke kunne siges at være uformuende, idet de mene, at Vanskelighederne ere saa mange, og Chancerne saa forholdsvis faa for, at de i det fremmede Land kunne komme til deres Ret, saa at de ikke ville løbe Risikoen. I saadanne Tilfælde synes det mig, at der vilde kunne være Anvendelse for det Forslag, som er stillet af et Mindretal. Det er imidlertid noget, jeg ganske skal henstille til det høje Ting. Ærede Medlemmer vide jo fra deres Erfaringer rundt omkring ude i Befolkningen maaske nok saa godt, hvorvidt saadanne Tilfælde komme til at foreligge, og hvorvidt det i saadanne Tilfælde kunde være heldigt, at Paragraffen havde den Affattelse, som her er foreslaaet af Mindretallet.

Ændringsforslaget under Nr. 44 kan jeg tiltræde. Ændringsforslaget under Nr. 47 af det ærede Medlem for Odense maa jeg fraraade. Forholdet er jo det, at § 164 giver Retten en Adgang til, naar en Part eller Rettergangsfuldmægtig, som ikke er Sagfører, fremkommer med et uforstaaeligt Indlæg, at afvise den mødte og henvise Parten til at tage en Sagfører. Men det forekommer mig rigtignok at ville blive meget ejendommeligt, hvis Retten derefter, naar Parten fulgte Rettens Instruks og antog en Sagfører, ogsaa skulde kunne afvise denne Sagfører under Anbringende af, at Retten heller ikke kunde